

Sygn. akt IV U 189/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2018 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lidia Łataś

Protokolant: Oliwia Derda

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2018 roku w Częstochowie

sprawy U. P. i K. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o składki

na skutek odwołania U. P. i K. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 29 listopada 2017 roku Nr (...)

z dnia 29 listopada 2017 roku Nr (...)

oddala odwołania

Sygn. akt IV U 189/18

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 29 listopada 2017 roku, nr (...), skierowanymi do płatnika składek U. P. oraz współmałżonka płatnika składek K. P., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w C. stwierdził, że U. P. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Łączna kwota tego zadłużenia, wraz z należnymi odsetkami naliczonymi na dzień wydania decyzji, wynosi 56.800,04 zł, w tym:

1. z tytułu:

- składek na ubezpieczenia społeczne za okres od grudnia 2004 roku do marca 2009 roku 15.207,76 zł;

- odsetek za zwłokę 16.354,00 zł;

2. z tytułu:

- składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od grudnia 2004 roku do marca 2009 roku 10.97,57 zł;

- odsetek za zwłokę 12.619,00 zł;

3. z tytułu:

- składek na Fundusz Pracy za okres od grudnia 2004 roku do marca 2009 roku 805,31 zł;

- odsetek za zwłokę 772,00 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Płatnik składek U. P. nie dopełniła powyższego obowiązku, w związku z czym niniejszą decyzją określono wysokość jej zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy. Dodatkowo organ rentowy wskazał, że ze względu na zakres odpowiedzialności osób pozostających w związku małżeńskim, która obejmuje majątek odrębny płatnika oraz majątek wspólny płatnika i jego małżonka, niniejszą decyzję należało doręczyć również K. P..

Odwołania od powyższej decyzji wnieśli U. P. i K. P., domagając się rozpoznania sprawy przez sąd.

W uzasadnieniu swojego stanowiska U. P., że ze względu na swój stan zdrowia (leczenie psychiatryczne) od grudnia 2004 roku całość spraw związanych z ubezpieczeniami społecznymi i kadrowymi prowadziła za nią firma (...). Wykorzystując jej chorobę B. J. zatrudniała bez jej wiedzy i zgody nowych pracowników i składała w organie rentowym stosowne deklaracje. W związku z powyższym nie miała ona żadnej wiedzy na temat składek dotyczących zatrudniania jakichkolwiek dodatkowych pracowników, o których dowiedziała się dopiero dokonując zawieszenia swojej działalności.

Z kolei K. P. podniósł, że na podstawie aktu notarialnego nr (...) od dnia 13 września 2000 roku pomiędzy nim w U. P. włączona jest zasada ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej.

Dodatkowo na rozprawie w dniu 19 czerwca 2018 roku odwołujący podnieśli zarzut przedawnienia spornych należności.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, powołując się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W okresie od 28 listopada 2002 roku do 29 marca 2011 roku U. P. prowadziła na własny rachunek pozarolniczą działalność gospodarczą,

z tym że w okresie od dnia 1 kwietnia 2009 roku działalność ta pozostawała zawieszona. Przeważającym rodzajem działalności odwołującej była działalność doradcza w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania.

W okresie od grudnia 2004 roku do marca 2009 roku w ramach prowadzonej przez odwołującą działalności gospodarczej do ubezpieczeń społecznych zgłoszeni byli:

- w grudniu 2004 roku U. P., G. S. i B. J.;

- od stycznia do października 2005 roku U. P.;

- od listopada 2005 roku do grudnia 2006 roku U. P., E. M., B. J. i M. J.;

- od stycznia do grudnia 2007 roku U. P.;

- od stycznia do sierpnia 2008 roku U. P., m. J. i B. J.;

- od września 2008 roku do marca 2009 roku U. J.,

przy czym podleganie U. P. obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od 23 września 2007 roku do 31 marca 2009 roku

(v. akta rentowe, akta wymiarowo-składkowe, akta kontroli ZUS)

Na objętą zaskarżoną decyzją z dnia 29 listopada 2017 roku kwotę zadłużenia składają się następujące należności jednostkowe,

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za grudzień 2004 roku z terminem płatności w dniu 17 stycznia 2005 roku;
- składki na FUZ za styczeń 2005 roku z terminem płatności w dniu 10 lutego 2005 roku;
- składki na FUZ za luty 2005 roku z terminem płatności w dniu 10 marca 2005 roku;
- składki na FUZ za marzec 2005 roku z terminem płatności w dniu 11 kwietnia 2005 roku;
- składki na FUZ za kwiecień 2005 roku z terminem płatności w dniu 10 maja 2005 roku;
- składki na FUZ za maj 2005 roku z terminem płatności w dniu 10 czerwca 2005 roku;
- składki na FUZ za czerwiec 2005 roku z terminem płatności w dniu 11 lipca 2005 roku;
- składki na FUZ za lipiec 2005 roku z terminem płatności w dniu 10 sierpnia 2005 roku;
- składki na FUZ za sierpień 2005 roku z terminem płatności w dniu 12 września 2005 roku;
- składki na FUZ za wrzesień 2005 roku z terminem płatności w dniu 10 października 2005 roku;
- składki na FUZ za październik 2005 roku z terminem płatności w dniu 10 listopada 2005 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za listopad 2005 roku z terminem płatności w dniu 15 grudnia 2005 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za grudzień 2005 roku z terminem płatności w dniu 16 stycznia 2006 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za styczeń 2006 roku z terminem płatności w dniu 15 lutego 2006 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za luty 2006 roku z terminem płatności w dniu 15 marca 2006 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za marzec 2006 roku z terminem płatności w dniu 18 kwietnia 2006 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za kwiecień 2006 roku z terminem płatności w dniu 15 maja 2006 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za maj 2006 roku z terminem płatności w dniu 16 czerwca 2006 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za czerwiec 2006 roku z terminem płatności w dniu 17 lipca 2006 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za lipiec 2006 roku z terminem płatności

w dniu 16 sierpnia 2006 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za sierpień 2006 roku z terminem płatności w dniu 15 września 2006 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za wrzesień 2006 roku z terminem płatności w dniu 16 października 2006 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za październik 2006 roku z terminem płatności w dniu 15 listopada 2006 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za listopad 2006 roku z terminem płatności w dniu 15 grudnia 2006 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za grudzień 2006 roku z terminem płatności w dniu 15 stycznia 2007 roku;

- składki na FUZ za styczeń 2007 roku z terminem płatności w dniu 15 lutego 2007 roku;

- składki na FUZ za luty 2007 roku z terminem płatności w dniu 15 marca 2007 roku;

- składki na FUZ za marzec 2007 roku z terminem płatności w dniu 16 kwietnia 2007 roku;

- składki na FUZ za kwiecień 2007 roku z terminem płatności w dniu 15 maja 2007 roku;

- składki na FUZ za maj 2007 roku z terminem płatności w dniu 15 czerwca 2007 roku;

- składki na FUZ za czerwiec 2007 roku z terminem płatności w dniu 16 lipca 2007 roku;

- składki na FUZ za lipiec 2007 roku z terminem płatności w dniu 16 sierpnia 2007 roku;

- składki na FUZ za sierpień 2007 roku z terminem płatności w dniu 17 września 2007 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za wrzesień 2007 roku z terminem płatności w dniu 15 października 2007 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za październik 2007 roku z terminem płatności w dniu 15 listopada 2007 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za listopad 2007 roku z terminem płatności w dniu 17 grudnia 2007 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za grudzień 2007 roku z terminem płatności w dniu 15 stycznia 2008 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za styczeń 2008 roku z terminem płatności w dniu 15 lutego 2008 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za luty 2008 roku z terminem płatności w dniu 17 marca 2008 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za marzec 2008 roku z terminem płatności w dniu 15 kwietnia 2008 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za kwiecień 2008 roku z terminem płatności w dniu 15 maja 2008 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za maj 2008 roku z terminem płatności w dniu 16 czerwca 2008 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za czerwiec 2008 roku z terminem płatności w dniu 15 lipca 2008 roku;

- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za lipiec 2008 roku z terminem płatności w dniu 18 sierpnia 2008 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za sierpień 2008 roku z terminem płatności w dniu 15 września 2008 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za wrzesień 2008 roku z terminem płatności w dniu 15 października 2008 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za październik 2008 roku z terminem płatności w dniu 17 listopada 2008 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za listopad 2008 roku z terminem płatności w dniu 15 grudnia 2008 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za grudzień 2008 roku z terminem płatności w dniu 12 stycznia 2009 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za styczeń 2009 roku z terminem płatności w dniu 10 lutego 2009 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za luty 2009 roku z terminem płatności w dniu 10 marca 2009 roku;
- składki na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za marzec 2009 roku z terminem płatności w dniu 10 kwietnia 2009 roku.

(v. zestawienie należności k. 27-29)

W dniu 28 lutego 2005 roku organ rentowy doręczył U. P. upomnienie w sprawie uiszczenia składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń pracowniczych za miesiąc grudzień 2004 roku i następnie do dnia 31 października 2011 roku prowadził postępowanie egzekucyjne mające na celu ściągnięcie tych należności.

W okresie od 21 listopada do 19 grudnia 2008 roku organ rentowy przeprowadził u płatnika składek U. P. kontrolę w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania, potrącania i opłacania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek i wpłat, do których pobierania zobowiązany jest ZUS, zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego; ustalania uprawnień do świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego, wypłacania tych świadczeń oraz dokonywania rozliczeń z tego tytułu oraz sprawdzania prawidłowości obliczania przez płatników składek kwot wyrównań zasiłków i odsetek od kwot tych wyrównań i ich rozliczania w ciężar składek na ubezpieczenia społeczne w wyniku realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 czerwca 2008 roku; prawidłowości i terminowości opracowywania wniosków oświadczenia emerytalne i rentowe; wystawiania zaświadczeń lub zgłaszania danych dla celów ubezpieczeń społecznych. Powyższą kontrolą objęty został między innymi okres od 28 grudnia 2002 roku do 30 listopada 2008 roku, a protokół kontroli został sporządzony w dniu 22 grudnia 2008 roku.

W oparciu o powyższy protokół organ rentowy rozpoczął postępowanie mające na celu wyegzekwowanie zaległych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od stycznia 2005 roku do listopada 2008 roku.

Decyzją z dnia 9 września 2011 roku, nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. stwierdził, że w okresie od 23 września 2007 roku do 31 marca 2009 roku U. P. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz ustalił dla niej najniższe miesięczne podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2005 roku do sierpnia 2007 roku oraz ubezpieczenia społeczne ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od września 2007 roku do marca 2009 roku.

Nadto decyzją z dnia 9 września 2011 roku, nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. ustalił dla U. P. kwoty składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń pracowniczych za miesiące od listopada 2005 roku do marca 2009 roku.

U. P. nie odwoływała się od powyższych decyzji.

(v. akta rentowe, akta kontroli ZUS)

W dniu 15 stycznia 2015 roku U. P. złożyła w organie rentowym wniosek o umorzenie nieopłaconych należności na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012 roku, poz. 1551) za cały okres objęty ustawą. Wniosek ten dotyczył zaległości:

1. składek za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność

- na ubezpieczenia społeczne za okres od września 2007 roku do marca 2009 roku;

- składek na ubezpieczenie zdrowotne za okresy od marca 2003 roku do maja 2004 roku o do lipca 2004 roku do marca 2009 roku;

- składek na Fundusz Pracy za okres od września 2007 roku do marca 2009 roku;

2. składek za innych ubezpieczonych:

- na ubezpieczenia społeczne za okresy od sierpnia 2003 roku do grudnia 2004 roku, od listopada 2005 roku do grudnia 2006 roku i od stycznia do sierpnia 2008 roku;

- na ubezpieczenie zdrowotne za okresy od lipca 2003 roku do maja 2004 roku, od lipca do grudnia 2012 roku, od listopada 2005 roku do grudnia 2006 roku i od stycznia do sierpnia 2008 roku;

- na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za grudzień 2004 roku oraz okresy od listopada 2005 roku do grudnia 2006 roku

i od stycznia do grudnia 2008 roku.

Decyzją z dnia 20 marca 2015 roku, nr (...) Zakład ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. wskazał, że według stanu na dzień 15 stycznia 2015 roku umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okres od września 2007 roku do lutego 2009 roku, pod warunkiem spłaty należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się tej decyzji.

Decyzją z dnia 21 lipca 2016 roku, nr (...) Zakład ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił U. P. umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okres od września 2007 roku do lutego 2009 roku, z uwagi na nie uregulowanie przez nią w terminie do dnia 3 maja 2016 roku należności nie podlegających umorzeniu. Odpis powyższej decyzji w dniu 25 lipca 2016 roku został doręczony odwołującej, która się od niej nie odwołała, w związku

z czym decyzja ta stała się ostateczna z dniem 25 sierpnia 2016 roku.

(v. akta rentowe, akta kontroli ZUS)

W dniu 13 września 2000 roku K. i U. P. wyłączyli zasadę ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej.

(v. kopia aktu notarialnego z dnia 13 września 2000 roku nr (...))

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania nie zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1778 ze zm.) – dalej ustawa systemowa, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w niniejszej sprawie odwołujący w istocie nie kwestionowali wysokości zaległości składkowych U. P. stwierdzonych zaskarżoną decyzją organu rentowego. W tej sytuacji jedynie z ostrożności procesowej należy wskazać, że ich wysokość wynika wprost z niekwestionowanych przez odwołującą ostatecznych decyzji organu rentowego z dnia 9 września 2011 roku, nr (...) i (...), którymi Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. stwierdził, że w okresie od 23 września 2007 roku do 31 marca 2009 roku U. P. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz ustalił dla niej najniższe miesięczne podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2005 roku do sierpnia 2007 roku oraz ubezpieczenia społeczne ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od września 2007 roku do marca 2009 roku, a także kwoty składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiące od listopada 2005 roku do marca 2009 roku. Dodatkowo w styczniu 2015 roku U. P. wystąpiła z wnioskiem o umorzenie nieopłaconych należności na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Wniosek ten dotyczył zaległości z tytułu:

1. składek za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność

- na ubezpieczenia społeczne za okres od września 2007 roku do marca 2009 roku;
- składek na ubezpieczenie zdrowotne za okresy od marca 2003 roku do maja 2004 roku o do lipca 2004 roku do marca 2009 roku;
- składek na Fundusz Pracy za okres od września 2007 roku do marca 2009 roku;

2. składek za innych ubezpieczonych:

- na ubezpieczenia społeczne za okresy od sierpnia 2003 roku do grudnia 2004 roku, od listopada 2005 roku do grudnia 2006 roku i od stycznia do sierpnia 2008 roku;
 - na ubezpieczenie zdrowotne za okresy od lipca 2003 roku do maja 2004 roku, od lipca do grudnia 2012 roku, od listopada 2005 roku do grudnia 2006 roku i od stycznia do sierpnia 2008 roku;
 - na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za grudzień 2004 roku oraz okresy od listopada 2005 roku do grudnia 2006 roku
- i od stycznia do grudnia 2008 roku

i również w toku tego postępowania odwołująca w żaden sposób nie kwestionowała wysokości zaległych składek.

W dalszej kolejności należy wskazać, że nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy fakt, że na podstawie umowy z dnia 13 września 2000 roku K. i U. P. wyłączyli zasadę ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej.

Zgodnie z art. 29 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 800 ze zm.), znajdującym odpowiednie zastosowanie do zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne na mocy art. 31 ustawy systemowej, w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność, o której mowa w art. 26, obejmuje majątek odrębny podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka.

Tym samym wyłączenie przez odwołujących zasady ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej, w żaden sposób nie rzutuje na odpowiedzialność U. P. za zaległe składki, z mocy przepisów ograniczonej do jej majątku odrębnego oraz majątku wspólnego jej i odwołującego K. P., a jedynie może mieć znaczenie na etapie ewentualnego postępowania egzekucyjnego.

Za bezzasadny należy również uznać podniesiony przez odwołujących zarzut przedawnienia spornych należności.

Zgodnie z pierwotnym brzmieniem przepisu art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1778 ze zm.) – dalej ustawa systemowa, należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, a w przypadku przerwania biegu przedawnienia, o którym mowa w ust. 5, po upływie 10 lat licząc od dnia, w którym stały się wymagalne.

Bieg przedawnienia przerywa odroczenie terminu opłacenia należności z tytułu składek, rozłożenie spłaty tych należności na raty i każda inna czynność zmierzająca do ściągnięcia tych należności, jeżeli o czynności tej został zawiadomiony dłużnik (ust. 5).

Z dniem 1 stycznia 2003 roku weszła w życie zmiana przepisu art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, wprowadzająca jednolity zapis o 10-letnim okresie przedawnienia. Powyższa zmiana objęła przy tym wszelkie należności, które nie uległy przedawnieniu do dnia 31 grudnia 2002 roku, co wynika z faktu, że przedawnienie należności jest oceniane (wobec braku odrębnych regulacji ustawowych) według stanu prawnego obowiązującego w dniu upływu terminu przedawnienia. Taki też pogląd wyraził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 2 lipca 2008 roku, II UZP 5/05 (OSNP 2009/1-2/17), w której wskazał, że dziesięcioletni okres przedawnienia przewidziany w art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 18 grudnia 2002 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, znajduje zastosowanie do należności z tytułu składek, które stały się wymagalne przed dniem 1 stycznia 2003 roku, jeżeli do tej daty nie uległy przedawnieniu według przepisów dotychczasowych oraz w uchwale z dnia 8 lipca 2008 roku, I UZP 4/08 (OSNP 2009/1-2/19), w której wskazał, że do składek na ubezpieczenia społeczne należnych i nieprzedawnionych przed dniem 31 grudnia 2002 roku należy stosować przepis art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 18 grudnia 2002 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy systemowej w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2003 roku, należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 10 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6.

W myśl ust. 5b, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2004 roku, bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego.

Jednocześnie zgodnie z wprowadzonym do ustawy systemowej w dniu 20 lipca 2011 roku przepisem art. 24 ust. 5f, w przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę

wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 roku, nr 138, poz. 808), którą między innymi dodano do ustawy systemowej cytowany powyżej art. 24 ust. 4f, do należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, nieopłaconych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli nie upłynął jeszcze termin ich dochodzenia, stosuje się art. 24 ust. 5f i 6 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

W przypadkach, o których mowa w ust. 1, okoliczności uzasadniające zawieszenie biegu terminu przedawnienia, określone w art. 24 ust. 5f i 6 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, uwzględnia się również wtedy, gdy okoliczności te wystąpiły przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy (ust. 2).

W niniejszej sprawie przedmiotem sporu są należności składkowe na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okres od grudnia 2004 roku do marca 2009 roku.

Zgodnie z nowelizacją art. 24 ust. 4 ustawy systemowej dokonaną ustawą z dnia 16 września 2011 roku o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. z 2011 roku, nr 232, poz. 1378), poczynając od dnia 1 stycznia 2012 roku należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6.

Jednocześnie w myśl art. 27 ust. 1 ustawy nowelizującej, do przedawnienia należności z tytułu składek, o którym mowa w art. 41b ust. 1 ustawy wymienionej w art. 2 oraz w art. 24 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 11, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 roku, stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 roku.

Jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 roku nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu (ust. 2).

W niniejszej sprawie najstarsze zaległości składkowe U. P. dotyczą składek na FUS, FUZ oraz FP i FGŚP za grudzień 2004 roku, których termin płatności przypadał na dzień 17 stycznia 2005 roku, a tym samym ulegałyby one przedawnieniu z dniem 17 stycznia 2015 roku.

Niemniej zgodnie z cytowanymi powyżej przepisami art. 24 ust. 5b i 5f ustawy systemowej bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego, zaś w przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna.

Nadto zgodnie z art. 1 ust. 15 ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1551), bieg terminu przedawnienia należności, o których mowa w ust. 1, 6, 10 i 12, ulega zawieszeniu na okres od dnia złożenia wniosku o umorzenie do dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 13.

W konsekwencji powyższego bieg terminu przedawniania wszystkich zaległości składkowych objętych zaskarżonymi decyzjami był zawieszany:

1. w stosunku do zaległości za grudzień 2004 roku doręczeniem w dniu 28 lutego 2005 roku upomnienia w sprawie uiszczenia składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń, a zawieszenie trwało do dnia do dnia 31 października 2011 roku, tj. do zakończenia postępowania egzekucyjnego mającego na celu ściągnięcie tych należności (6 lat, 8 miesięcy i 1 dzień) i następnie złożeniem przez ubezpieczoną w dniu 15 stycznia 2015 roku wniosku o umorzenie składek (abolicję), a zawieszenie trwało do dnia 25 sierpnia 2016 roku, tj. do dnia uprawomocnienia się decyzji ZUS z dnia 21 lipca 2016 roku odmawiającej umorzenia zaległych składek (1 rok, 7 miesięcy i 12 dni) – łączny okres zawieszenia biegu przedawnienia wynosi 8 lat, 3 miesiące i 13 dni;

2. w stosunku do zaległości za okres od stycznia 2005 roku do listopada 2008 roku, objętych protokołem kontroli z dnia 22 grudnia 2008 roku i decyzjami z dnia 9 września 2011 roku nr (...) i (...), od protokołu kontroli z dnia 22 grudnia 2008 roku do uprawomocnienia się decyzji z dnia 9 września 2011 roku (2 lata, 9 miesięcy i 18 dni) i następnie od złożenia wniosku o umorzenie składek do uprawomocnienia się decyzji ZUS odmawiającej umorzenia zaległych składek (1 rok, 7 miesięcy i 10 dni) – łączny okres zawieszenia biegu przedawnienia wynosi 4 lata, 4 miesiące i 28 dni;

3. w stosunku do zaległości za okres od grudnia 2008 roku do marca 2009 roku, w całości objętych wnioskiem o abolicję, od złożenia wniosku o umorzenie składek do uprawomocnienia się decyzji ZUS odmawiającej umorzenia zaległych składek – łączny okres zawieszenia biegu przedawnienia wynosi 1 rok, 7 miesięcy i 10 dni.

Jednocześnie należy zauważyć, że z uwagi na bardzo długie okresy zawieszenia biegu przedawnienia spornych zaległości składkowych przypadające przed dniem 1 stycznia 2012 roku, ewentualnie datę powstania tych zaległości, w stosunku do każdej z nich faktycznie korzystniejsze dla ubezpieczonej jest przyjęcie 5-letniego terminu przedawnienia, liczonego od dnia 1 stycznia 2012 roku. W tej sytuacji należności te przedawniałyby się z dniem 1 stycznia 2017 roku, ale termin ten został przesunięty o czas od złożenia wniosku o umorzenie składek do dnia uprawomocnienia się decyzji ZUS odmawiającej umorzenia zaległych składek wynoszący 1 rok, 7 miesięcy i 10 dni. W konsekwencji wszystkie zaległości składkowe objęte zaskarżonymi decyzjami przedawniałyby się dopiero z dniem 11 lipca 2018 roku, jednakże w tym czasie doszło do kolejnego zawieszenia biegu terminu przedawnienia, poprzez doręczenie U. P. w dniu 15 września 2017 roku zawiadomienia o wszczęciu postępowania z dnia 2 września 2017 roku, którego zwieńczeniem było wydanie zaskarżonych w niniejszej sprawie decyzji z dnia 29 listopada 2017 roku (ten okres zawieszenia nadal trwa).

W ocenie Sądu Okręgowego całkowicie bezzasadne były zarzuty U. P., że nie zatrudniała ona E. M. i G. S. – zrobiła to bez jej wiedzy i zgody B. J., a tym samym nie powinna za te osoby opłacać żadnych składek. W aktach kontroli prowadzonej przez organ rentowy znajdują się kopie:

- umowy o pracę nakładczą zawartej z E. M. w dniu 31 października 2005 roku;
- aneksu do w/w umowy o pracę nakładczą zawartego w dniu 31 grudnia 2005 roku;
- świadectwa pracy E. M. z dnia 31 grudnia 2006 roku, potwierdzające jej zatrudnienie w okresie od 1 listopada 2005 roku do 31 grudnia 2006 roku,

które wszystkie zostały opatrzone podpisami U. P..

Wprawdzie na rozprawie w dniu 9 października 2018 roku odwołująca zakwestionowała autentyczność tych podpisów, jednakże w ocenie Sądu Okręgowego zarzut ten stanowił jedynie wyraz przyjętej przez nią linii obrony i nie zasługiwał na uwzględnienie. Zwrócić należy w tym miejscu uwagę, że działający w toku postępowania kontrolnego prowadzonego przez organ rentowy w imieniu U. P. jej małżonek K. P. w dniu 18 grudnia 2008 roku wprost zeznał, że jego żona zatrudniała E. M. w okresie od 1 listopada 2005 roku do 31 grudnia 2006 roku. Nadto składając w styczniu 2015 roku wniosek o umorzenie zaległości składkowych odwołująca objęła nim również zaległości składkowe z tytułu zatrudniania E. M. i G. S., w żaden sposób nie negując ich zasadności.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz przepisów powołanych w treści uzasadnienia, oddalił odwołanie U. P. i K. P. jako bezzasadne.